

DR MACIEJ PRARAT

mail:mprarat@umk.pl

DROGA ZAWODOWA:

W latach 2001-2006 studiował na kierunku Ochrona dóbr kultury, specjalność konserwatorstwo. W 2010 r. obronił dysertację doktorską pt. „Architektura chłopska Doliny Dolnej Wisły w latach 1772-1945 w kontekście krajobrazu kulturowego i jej problematyka konserwatorska” pod kierunkiem prof. Mariana Arszyńskiego. W latach 2008-2012 był pracownikiem Muzeum Etnograficznego w Toruniu. Od 2010 r. zatrudniony w Zakładzie Konserwatorstwa UMK.

Obszar zainteresowań koncentruje się na historii architektury i technik budowlanych, badaniach architektonicznych oraz problematyce konserwatorskiej zabytków architektury. Autor i współautor ponad 50 dokumentacji konserwatorskich, w tym inwentaryzacji pomiarowo-rysunkowych, studiów urbanistycznych a przede wszystkim badań architektonicznych m.in. zespołu trzech kamienic na ul. Mostowej 6 w Toruniu, więźby nad nawą środkową katedry toruńskiej czy Wieży Kleszej na Zamku Wysokim w Malborku.

PEŁNIONE FUNKCJE NA WYDZIALE SZTUK PIĘKNYCH UMK

- zastępca Dyrektora Instytutu Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa UMK (od 2012 r.)
- członek Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (od 2013 r.)
- członek Rady Programowej kierunku Ochrona dóbr kultury (od 2015 r.)
- koordynator Toruńskiego Festiwalu Nauki i Sztuki (od 2012 r.)
- opiekun Koła Naukowego Studentów Konserwatorstwa (od 2011 r.)

DYDAKTYKA

- *Historia urbanistyki*, ODK, specjalność konserwatorstwo
- *Konserwacja zabytków architektury*, ODK, specjalność konserwatorstwo
- *Nowoczesne metody komputerowe pomiarów zabytków. Tachimetria i fotogrametria*, ODK, specjalność konserwatorstwo
- *Dokumentacja Pomiarowo-Rysunkowa Zabytków Architektury*, ODK specjalność konserwatorstwo
- *Ćwiczenia Terenowe. Inwentaryzacja Pomiarowo - Rysunkowa*, ODK specjalność konserwatorstwo
- *Seminarium magisterskie*, ODK specjalność konserwatorstwo
- *Podstawy architektury i urbanistyki*, Studia Miejskie na Wydziale Nauk o Ziemi

GRANTY I PROJEKTY BADAWCZE

- grant NCN, konkurs: SONATA 2 (główny wykonawca), Tytuł: *Młyny wodne w dorzeczu dolnej Wisły od początku XVIII do początku XXI wieku*, termin 20.08.2012 r. - 19.08.2017 r.
- *Wielomodułowe interdyscyplinarne badania nieniszczące obiektów architektury na przykładzie gotyckich kamienic mieszczańskich w Toruniu*, Działania 5.4 Wzmocnienie regionalnego potencjału badań i rozwoju technologii, Oś priorytetowa 5. Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013, termin: 07.2014-04.2015

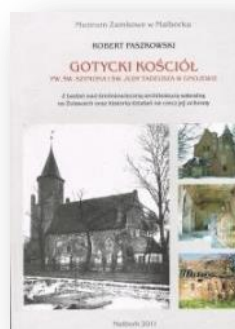
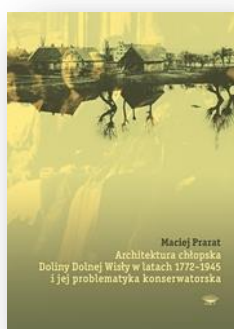
DOROBEK NAUKOWY

Książki

- *Architektura chłopska Doliny Dolnej Wisły w latach 1772-1945 i jej problematyka konserwatorska*, Toruń 2012, ISBN 978-83-61891-40-6
- *Gdzie olędrzy mieszkali...*, *Z badań nad drewnianymi zagrodami na Nizinie Sartowicko-Nowskiej*, Toruń 2009, ISBN 978-83-917337-3-8

Redakcja naukowa:

- *Badania architektoniczne. Historia i perspektywy rozwoju*, red. M. Arszyński, M. Prarat, U. Schaaf, B. Zimnowoda-Krajewska, Toruń 2015, ISBN 978-83-904719-7-6
- Robert Paszkowski, *Gotycki kościół św. św. Szymona i Judy w Gnojewie. Przyczynek do badań nad średniowieczną architekturą sakralną w Prusach*, Malbork 2011, ISBN-978-83-60518-44-1

PUBLIKACJE (od 2010 r.)

- *Wyniki badań historyczno – architektonicznych zagrody nr 4 w Niedźwiedziu, pow. Świecie – przyczynek do dyskusji nad metodyką badań drewnianej architektury wiejskiej dla celów konserwatorskich [w:] Wobec zabytku... tradycje i perspektywy postaw. Studia dedykowane pamięci prof. Jerzego Remera*, red. E. Pilecka, J. Raczkowski, Toruń 2010, s. 277-295, ISBN 978-83-231-2577-8
- *O potrzebie badań ciesielskich konstrukcji młynów wietrznych na przykładzie prac konserwatorskich koźlaka z Bierzgotowa na ziemi chełmińskiej*, „Wiadomości Konserwatorskie” 2011, nr 29, s. 94-105, ISSN 0860-2395 http://www.skz.pl/sites/default/files/wiadomosci_konserwatorskie/wk30.pdf
- *Domy robotnicze w gospodarstwach nadwiślańskich na przykładzie zagrody Mątowskie Pastwiska 30*, „Biuletyn Stowarzyszenia Muzeów na Wolnym Powietrzu”, Wdzydze 2011, nr 12, s. 221-237, ISSN 1509-2453
- *Dotychczasowe działania na polu ochrony zagród Doliny Dolnej Wisły [w:] Zeszyty Muzeum Etnograficznego w Toruniu*, 2013, nr 3, s. 153-171, ISSN 2081-0681
- *Znaczenie badań historyczno – architektonicznych w procesie translokacji architektury drewnianej na teren muzeum pod otwartym niebem na przykładzie dokumentacji zagrody Gutowo 38, powiat toruński*, *Rocznik Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu*, t. 3, 2012, s. 45-67.
- *Konserwatorskie i społeczne aspekty ochrony ruin zamków na terenie państwa zakonu krzyżackiego w Prusach do połowy XX w. [w:] Zamki w ruinie. Zasady postępowania konserwatorskiego*, red. B. Szmygin, P. Molski, Politechnika Lubelska, Polski Komitet Narodowy ICOMOS, Warszawa – Lublin 2012, s. 193-209, współautor K. Zimna-Kawecka, ISBN: 978-83-62596-96-6. <http://www.bc.pollub.pl/dlibra/docmetadata?id=994>

- *Rozwój wiejskich miejsc rozrywki na przełomie XIX w. i XX w. na przykładzie wyników badań historyczno-architektonicznych „Karczmy Rossa” w Górsku, powiat toruński*, Acta Universitatis Nicolai Copernici. Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo, Toruń 2012, z. 410, s. 419-451, ISSN 0860-1232 <https://repozytorium.umk.pl/handle/item/1806?show=full>
- *Koncepcja Ołędzkiego Parku Etnograficznego w Wielkiej Nieszawce. Głos w dyskusji o roli skansenów w ochronie zabytków architektury drewnianej*, Ochrona Zabytków, 2013, z.1-4, s. 235-265, ISSN 0029-8247
<http://www.nid.pl/upload/iblock/d10/d10fca01834545d2d0934c0698fc9e23.pdf>
- *Wartościowanie zabytków architektury w praktyce Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków – kilka refleksji inwentaryzatorów [w:] Wartościowanie zabytków architektury*, red. B. Szmygin, Warszawa 2013, s. 197-205, współautor K. Zimna-Kawecka, ISBN: 978-83-934708-5-3 <http://www.bc.pollub.pl/Content/5597/zabytki+2013.pdf>
- *Hasło: Bernhard Schmid [w:] Etnografowie i ludoznawcy polscy. Sylwetki, szkice biograficzne*, red. A. Spiss, J. Święch, t. 4, Wrocław 2014, s. 207-211, ISBN 978-83-64465-10-9
- *Sprawozdanie z praktyk inwentaryzacji pomiarowo-rysunkowej zabytków architektury dla studentów konserwatorstwa UMK w Toruniu na terenie województwa lubuskiego w latach 2010-2013*, Lubuskie Materiały Konserwatorskie, t.11, 2014, s. 91-97, ISSN 1733-0491
- *Architektura wiejska w granicach Prus Zachodnich jako przedmiot zainteresowań naukowych i konserwatorskich do lat 40. XX w.*, Acta Universitatis Nicolai Copernici. Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo XLV, Toruń 2014, z. 420, s. 185-223, ISSN 0860-1232, ISSN 0208-533X
http://apcz.pl/czasopisma/index.php/AUNC_ZiK/article/view/AUNC_ZiK.2014.008/5740
- *Wartość funkcji w ochronie drewnianych młynów – na wybranych przykładach z terenu Pomorza [w:] Wartość funkcji w obiektach zabytkowych*, red. B. Szmygin, Warszawa 2014, s. 231-243, ISBN 978-83-940280-0-8
<http://bc.pollub.pl/dlibra/docmetadata?id=8696>
- *Watermills and windmills in open air museums within The Kujawsko-Pomorskie Region (N Poland) and their conservation issues*, współautor D. Brykała, D. Jagiełło (w druku)
- *Badania architektoniczne więźby nad nawą środkową kościoła Świętojańskiego oraz ich znaczenie dla historii budowlanej świątyni i średniowiecznego warsztatu ciesielskiego w Toruniu [w:] Kościół świętojański w Toruniu – nowe rozpoznanie*, Toruń 2015, s. współautor U. Schaaf
- *Wykorzystanie tachimetrii i fotogrametrii w dokumentacji zabytków architektury na przykładzie inwentaryzacji pomiarowo-rysunkowej wybranych kamienic toruńskich*, Acta Universitatis Nicolai Copernici. Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo, Toruń 2015, z. 412, (w druku)
- *Próba zarysowania specyfiki badań architektonicznych budowli drewnianych na przykładzie analizy substancji i struktury chałup podcieniowych na obszarze Dolnej Wisły [w:] Badania architektoniczne. Historia i perspektywy rozwoju*, red. M. Arszyński, M. Prarat, U. Schaaf, B. Zimnowoda-Krajewska, Toruń 2015, s. 183-215, ISBN 978-83-904719-7-6
- *For understanding former cultural landscape – preserved windmills and watermills in open-air museums in Poland [w:] Dynamics of Climate and Landscape Evolution of Cultural Landscapes in the Northern Central European Lowlands since the Last Ice Age. 4th Annual ICLEA Workshop 2015*, red. M. J. Schwab, A. Brauer, D. Brykała, P. Gierszewski, P. Lamparski, M. Błaszczewicz, Słubice 23-26 June 2015, s. 30-32, poster - współautor. D. Brykała, D. Jagiełło. <http://gfzpublic.gfz-potsdam.de/pubman/faces/viewItemOverviewPage.jsp?itemId=escidoc:1124005:4>

- *Inwentaryzacja pomiarowo-rysunkowa zabytków architektury drewnianej w procesie konserwatorskim – problemy i propozycja standaryzacji*, Budownictwo i architektura. Zeszyty Politechniki Lubelskiej, vol. 14(4), 2015, s. 99-110, współautor U. Schaaf [http://wbia.pollub.pl/files/85/attachment/vol14\(4\)/099-110.pdf](http://wbia.pollub.pl/files/85/attachment/vol14(4)/099-110.pdf)
- *Kilka refleksji na temat badań i ochrony zabytkowych młynów w Polsce [w:] Rocznik Muzeum Gómośląski Park Etnograficzny w Chorzowie (w druku)*, współautor D. Jagiełło

KONFERENCJE, WYSTĄPIENIA (od 2010 r.)

2011

- *Znaczenie badań historyczno – architektonicznych w procesie translokacji architektury drewnianej na teren muzeum pod otwartym niebem na przykładzie dokumentacji zagrody Gutowo 38, powiat toruński*, Międzynarodowa Konferencja Skansenowska pt. „Muzea na Wolnym Powietrzu-stare problemy, nowe wyzwania, kierunki rozwoju”, 7-9 wrzesień 2011 r., Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu

2012

- *Konserwatorskie i społeczne aspekty ochrony ruin zamków na terenie państwa zakonu krzyżackiego w Prusach do połowy XX w.*, konferencja PKN ICOMOS pt. „Zamki w ruinie – zasady postępowania konserwatorskiego”, Kraków 13-15. 09. 2012
- *Założenia merytoryczne Olęderskiego Parku Etnograficznego w Wielkiej Nieszawce. Pomędzy ochroną zabytków architektury a krajobrazu w przestrzeni muzeum na wolnym powietrzu*, Druga konferencja naukowa „Konserwacja zapobiegawcza środowiska” w rocznicę śmierci prof. Andrzeja Tomaszewskiego, Warszawa, 26.10.2012

2013

- *Wartościowanie zabytków architektury w praktyce Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków – kilka refleksji inwentaryzatorów*, konferencja PKN ICOMOS pt. „Wartościowanie zabytków architektury”, Wilanów 15-16.04.2013
- *Problematyka konserwatorska konstrukcji drewnianych*, Szkolenie pracowników Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków i konserwatorów samorządowych z terenu województwa lubuskiego, Rokito 22.08.2013
- *Rozwój domów podcieniowych nad Dolną Wisłą (XVIII – XIX w.) oraz ich problematyka konserwatorska w świetle badań historyczno-architektonicznych*, Międzynarodowa Konferencja pt. Badania architektoniczne. Historia i perspektywy rozwoju, Toruń 19-21.09. 2013

2014

- *Badania architektoniczne więźby nad nawą środkową kościoła Świętojańskiego oraz ich znaczenie dla historii budowlanej świątyni i średniowiecznego warsztatu ciesielskiego w Toruniu*, Konferencja pt. Dzieje i skarby kościołów toruńskich pt. Kościół Świętojański w Toruniu. Nowe rozpoznanie, Toruń 15-16 października 2014 r., współautor U. Schaaf

2015

- *Młyny wodne ziemi chełmińskiej – niedocenione dziedzictwo architektury i techniki*, konferencja „Stare i nowe dziedzictwo Torunia, Bydgoszczy i regionu”, Toruń 6-7. II. 2015
- *Watermills and windmills in open air museums within The Kujawsko-Pomorskie Region (N Poland) and their conservation issues*, The 14th International Symposium on Molinology, 6 – 14 June 2015 Sibiu, Romania, współautor D. Brykała
- *Inwentaryzacja pomiarowo-rysunkowa zabytków architektury drewnianej – główne problemy i propozycja standaryzacji*, konferencja „Drewniana architektura wernakularna – problemy ochrony i zagospodarowania”, Lublin 27-29 maja 2015, współautor U. Schaaf
- *Młyny jako przedmiot ochrony konserwatorskiej – kilka refleksji z północnej Polski*, międzynarodowa konferencja pt. *Młynarstwo tradycyjne – wczoraj, dziś, jutro. Problemy*

zachowania ginącego dziedzictwa zorganizowana przez Muzeum „Górnoląski Park Etnograficzny w Chorzowie”, 17-18 czerwca 2015, współautor D. Jagiełło

- *Prawne aspekty budowy młynów w ujęciu historycznym*, „III Spotkanie Miłośników Wiatraków i Młynów Wodnych”, Jaracz 20.09.2015 (moderacja konferencji)

NAGRODY, STYPENDIA

- Nagroda im. Profesora Jerzego Remera Fundacji Odnowy Zabytków Torunia dla najlepszej pracy dyplomowej za pracę magisterską pt. „Wiejska architektura drewniana na Nizinie Sartowicko-Nowskiej w latach 1772-1920 i jej problematyka konserwatorska”, napisana pod kierunkiem prof. dr hab. Mariana Arszyńskiego (2007 r.)
- Nagroda Generalnego Konserwatora Zabytków i Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków dla pracy dyplomowej za pracę magisterską pt. „Wiejska architektura drewniana na Nizinie Sartowicko-Nowskiej w latach 1772-1920 i jej problematyka konserwatorska”, napisana pod kierunkiem prof. dr hab. Mariana Arszyńskiego (2007 r.)
- Nagroda Generalnego Konserwatora Zabytków i Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków dla pracy dyplomowej za pracę doktorską pt. „Architektura chłopska Doliny Dolnej Wisły w latach 1772-1945 w kontekście krajobrazu kulturowego i jej problematyka konserwatorska”, napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Mariana Arszyńskiego w Zakładzie Konserwatorstwa UMK, Toruń 2010.
- stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dziedzinie Ochrona Dóbr Kultury (2007 r., 2011 r.)
- Nagroda Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z okazji Międzynarodowego Dnia Muzealnika 2012 r. za ochronę i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego
- Zespołowa Nagroda Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu II stopnia za osiągnięcia uzyskane w dziedzinie organizacyjnej w 2013 r.

CZŁONKOSTWO W STOWARZYSZENIACH

- Polski Komitet Narodowy ICOMOS
- Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, oddział toruński (sekretarz 2009-2014, prezes od 2014 r.)
- Stowarzyszenie Historyków Sztuki, oddział toruński
- TIMS – The International Molinological Society